

kudKRKA

Galerija KRKA Novo mesto

Betula/Breza, Za letenje si narejena, duša, 60 x 64 x 40 cm, pocinkana mreža, aluminijasta folija, 2015

Dijana Iva SESARTIĆ

Razstavo bomo odprli
v torek, 9. junija 2015, ob 20. uri.
Vas in Vaše prijatelje toplo vabimo,
da se nam pridružite.

umetnikov, ki so simboliko letnih časov v različnih zgodovinskih obdobjih upodabljali v kiparstvu, slikarstvu in glasbi. Sistematičen, enciklopedičen kiparski prikaz Dijana Iva Sesartić s posebno (ženstveno) liričnostjo, ki je značilna za njen umetniški slog. S sodobnim materialom in osebnim pristopom tako ponovno obuja pogosto pozabljene plati umetnosti: raziskovanje, odkrivanje, radost, znanje in igro.
Monika Ivančič Fajfar

Dijana Iva SESARTIĆ

Dijana Iva Sesartić (1966, Zagreb) je študirala na likovnih akademijah v Sarajevu, Pragi in Zagrebu, med študijem je bivala tudi v Stuttgartu, Rimu in Firencah. Iz kiparstva je diplomirala na Akademiji likovnih umjetnosti v Zagrebu, v razredu prof. Stanka Jančiča. Od leta 1996 razstavlja samostojno ter sodeluje na skupinskih predstavah in tematskih razstavah. Udeležuje se domačih in mednarodnih likovnih kolonij, kjer njena dela ostajajo v javnih prostorih. Njeni kipi so v zasebnih zbirkah, galerijah, javnih ustanovah in muzejih. Je avtorica številnih javnih skulptur, predvsem v Splitu in bližnji okolici (Solin, Trogir, Sućuraj, Kaštela). Je članica HDLU Zagreb, HULU Split in HZSU Zagreb. Kot samostojna umetnica živi in dela v Solinu.

Ogled razstave je možen od ponedeljka do petka od 7. do 22. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa po predhodnem dogovoru z receptorji (07 331 22 45).

Novo mesto	Galerija Krka Šmarješka cesta 6 Novo mesto	Ljubljana	Galerija Krka Dunajska cesta 65 Ljubljana
-------------------	---	------------------	--

kudKRKA

Dijana Iva SESARTIĆ

Betula/Breza, Za letenje si narejena, duša, 100 x 70 cm, ršba, 2015

Galerija Krka, Šmarješka cesta 6, Novo mesto
Otvoritev: torek, 9. junija 2015, ob 20. uri

Na ogled do 4. septembra 2015.

Kulturno umetniško društvo KRKA

Z razstavo *Kiparski laboratorij* se Dijana Iva Sesartić pokloni popolnosti narave in človekovi ustvarjalnosti. V izvorni kiparski enciklopediji človeka, narave, ustvarjalnosti in znanja se združita biološka evolucija in kulturni napredek. Občutljivost za intuitivno zaznavanje energij narave lahko zaslutimo že v starejših delih Dijane Ive Sesartić, zlasti v modeliranih skulpturah ženskih aktov in živalskih figur, a je tovrstno iskanje kiparskega stika z naravo v njenem opusu novo. Zgodilo se je kot spontan odziv na dogajanje v njenem neposrednem okolju; pogled na veje češnje in gloga, ki jih je na njenem dvorišču polomil žled, je v kiparki prebudil iskreno (otroško) željo, da gradi in ustvarja, se čudi, raziskuje in se igra. Ta prvinski ustvarjalni odziv je v skladu z renesančnim razmišljanjem o (božanskem) umetniku, ki se lahko primerja s Štvarnikom.

Naslov *Kiparski laboratorij* nakazuje raziskovalno zasnovano razstavo. Kiparka raziskuje in proučuje zgodovino znanosti, botaniko, mitologijo in religijo, hkrati pa se enakovredno zazira vase, k svoji (ženski) intuiciji. Zato pri njenem kiparstvu ne gre za naracijo, za pripovedovanje zgodb, temveč bolj za filozofsko motrenje sveta, za opazovanje svojih občutij in izražanje notranje stvarnosti. V tej osamljeni ustvarjalni meditaciji se kiparka na neki način približa molilnim praksam samotarskih menihov in puščavnikov, zato ne preseneča, da se v njenem, sicer ikonografsko raznolikem opusu utelesi tudi vizija redovnika.

Upodobitev sv. Bernarda iz Mentone, zavetnika planincev (goduje 28. maja), je nastala z mislijo na kontekst alpskega prostora na stičišču treh kultur – slovanske, germanske in romanske. V figuralni kompoziciji, ki prikazuje alpskega svetnika s psom bernardincem, je avtorica v naravno sožitje povezala človeški, živalski in rastlinski svet. Za izdelavo kipa je namreč uporabila gradnike iz narave, npr. odmrle, polomljene in posekane veje, jim vdahnila življenje skulpture in tako sklenila krog življenja. V naravni ujmi uničena češnja in glog sicer nista več mogla obroditi svojega sadu, zato pa sta obrodila drugačen, ustvarjalni sad.

Les je material, ki ga kiparji večinoma težejo in rezbarijo, torej odvezemajo. Dijana Iva Sesartić je tehniko izvorno spremenila v svojevrsten organski konstruktivizem: kompozicijo iz vej, vejic, kosov debla in lubja je zgradila po načelih dodajanja, sestavljanja in lepljenja. Tako je posnemala naravne procese rasti. Čeprav je skulptura narejena iz krhkih koščkov, je končna kompozicija kompakten, pokončen sestav, ki ponazarja večnost, stabilnost in zanesljivost.

Razmišljanje o materialu, njegovem videzu, trajnosti in simbolni vrednosti, je pripeljalo do odlivanja lesenega originala v mavec, aluminij in bron. Različni materiali se razlikujejo po slikovitosti površin, teksturah in barvah: nekoliko grobi, a topli videz lesa učinkuje prvinsko, prhka belina mavca govori o minljivosti, gladek sijaj aluminija daje skulpturi tehnološki videz, klasična zlahtnost bron pa deluje trdno in trajno. Figura sv. Bernarda, prvotno zgrajena iz rastlinskih delov, spominja na portrete štirih letnih časov, ki jih je iz cvetja, sadja in zelenjave sestavil manieristični slikar Giuseppe Archimboldo. Kiparka leto ponazori z različnimi materiali: les predstavlja jesen, mavec zimo, aluminij pomlad ter bron poletje. Motiviko letnih časov razvija tudi v drugem delu razstave.

Štirje letni časi v naravi označujejo minevanje časa in so arhetipska podoba, s katero so ljudje želeli opozoriti na minljivost, poudariti večni krog življenja, ponazoriti človeško življenje (otročstvo, mladost, zrela leta in starost), opisati človeške temperamente ter pojasniti različna stanja in dogajanja v naravi. Dijana Iva Sesartić si je kot prispodobno letnih časov zamislila štiri figuralne skupine, sestavljene iz treh ženskih aktov, Gracij, ki jih spremljajo rastlinski atributi.

Žensko figuro avtorica razvija znotraj ciklusa *Sve što znam o Ženi (Vse, kar vem o Ženski)*. Ženske, kot jih vidi Dijana Iva Sesartić, pa naj gre za mitološke boginje, srednjeveške zdravilke ali sodobne dive, imajo vseskozi enako notranje bistvo in poslanstvo. Tokrat kiparka ženski princip plodnosti primerja z nenehnim porajanjem v naravi, pa tudi z rojevanjem ustvarjalnih idej. Te se materializirajo v razstavi, ki je svojevrstna celostna umetnina.

Dijana Iva Sesartić po zgledu svojega kiparskega vzornika Avgusta Rodina opazuje gibanje teles, trepetanje kože, trzanje mišic, valovanje kože ter ritem telesnih pregibov in kožnih gub. Pozorno sledi dinamiki gibajočih se teles v prostoru ter jih skicira v glini in zarisuje na papir, da nastajajo sveži, dinamični krokiji. Nazadnje telesa modelira

s pocinkano mrežo. Kljub stilizaciji in abstrahiranju njene figure na nobeni točki ustvarjalnega procesa ne izgubijo svojega bistva – prostorske in anatomske prepričljivosti. O materialu kiparka vseskozi razmišlja tudi na metafizični ravni. Kovinsko mrežo je mogoče oblikovati kot tkanino, zato skulpture delujejo organsko in ženstveno, hkrati pa imajo sodoben značaj. Je lahka, zračna in fluidna, ima poudarjene teksture, raste in svetlobne vrednosti.

Tekoče valovanje kovinske mreže Dijana Iva Sesartić spreminja v breztežnosten izrazni ples. Z govorico teles figure izražajo kiparkino doživljanje letnih časov. Dinamično rastoče geste gibčnih plesalk opisujejo pomlad. Poletje označujejo vesele in svobodno odprte poze. Jesenske figure so melanholične in zazrte vase, stegujejo se naprej in nazaj, k preteklosti in prihodnosti. Zima je čas umirjenih in zaprtih gibov, mirujoča figura v položaju zarodka je v pričakovanju ponovnega rojstva. Vsaka od figur, ki posebej mesece, ima svojo zdravilno rastlino. Pomladne so breza, kopriva in regrat, poletje označujejo sivka, bršljan in češnja, v jesenskih mesecih so rožmarin, repinec in šipek, zimi pa pripadajo limona, bor in bela omela. Zdravilne zeli so z botanično natančnostjo narejene iz aluminijaste pločevine in folije in se človeške figure dotikajo na mestu, kjer je organ, ki ga zdravijo. Kipi so pokriti s steklenimi pokrovi, zato delujejo kot znanstveni vzorci v laboratoriju. S tem želi avtorica poudariti dragocenost narave, človeka in umetniškega dela. Za risbe, ki dopolnjujejo razstavo, je značilna vitalna organska črta. Mehkoba oglja in pastela ter zračnost akvarela ustrezajo mehki in zračnosti kovinske tkanine.

V svojem raziskovalnem kiparskem laboratoriju Dijana Iva Sesartić raziskuje in citira številna znanja. Izhodišča za upodobljene motive lahko poiščemo v medicinskih znanostih, kot sta humorizem (grški nauk, ki je temeljil na konceptu štirih telesnih sokov) in herbalizem (veda o zdravilnih rastlinah, ki sta jo proslavila antična modreca Hipokrat in Galen), pa tudi pri številnih

Dijana Iva SESARTIĆ

